Dosarul nr. 5r-102/2025

H o t ă r î r e

În cauza contravențională

07 august 2025 mun. Hîncești,

Judecătoria Hîncești, sediul Central,
Instanța în componența:
Președintele ședinței, judecător – Valentina Suruceanu,
Grefier – Carolina Tintă,

a examinat în ședința de judecată publică cauza contravențională intentată la contestația lui **Balan Igor** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI***** și deciziei de sancționare din data de 17 aprilie 2025,

c o n s t a t ă:

La data de 24 aprilie 2025, **Balan Igor** a înaintat contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI***** și deciziei de sancționare din data de 17 aprilie 2025.

În motivarea contestației autorul a indicat că,procesul-verbal este nul deoarece nu a comis fapta incriminată, agentul constatator nu a determinat timpul și locul comiterii contravenției nu a indicat circumstanțele care au importanță pentru stabilirea faptelor.

Solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare în baza acestuia din 17 aprilie 2025 cu încetarea procesului din lipsa faptei contravenționale.

Dosarul a fost înregistrat la Judecătoria Hîncești, sediul Central la data de 02 mai 2025, și conform fișei a fost repartizat în mod automat-aleatoriu judecătorului Valentina Suruceanu.

La data de 26 iunie 2025, a fost înregistrată cererea lui Balan Igor prin care solicită excluderea ca probe încheierea din 20.10.2024, mandatul judecătoresc din 22.10.2024, încheierea din 01.04.2025, extrasul din fișierul excel a persoanelor care au avut tangență cu banca PSB.

La fel Balan Igor a înaintat și o contestație suplimentară în care solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție cu încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptei contravenționale.

Procedura de citare a fost legal executată:

Citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la f.d.37-38, **Balan Igor** în ședința de judecată nu sa prezentat și nici nu a comunicat instanței motivele neprezentării.

Agentul constatator Gîrneț Marin în ședința de judecată nu sa prezentat, însă prin cererea din 23 iulie 2025, a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Potrivit art. 454 alin. (1) din Codul contravențional, cauza contravențională se judecă în termen rezonabil, dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanța de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a agentului constatator, importanța procesului pentru cel interesat.

În partea ce vizează citarea participanților, instanța atrage atenția asupra jurisprudenței CtEDO pertinente, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea a reamintit că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci

când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

În împrejurările descrise, stabilind că procedura de citare legală a fost respectată în raport cu toți participanții la proces, iar absența contestatarului la examinarea contestației a fost apreciată drept una neîntemeiată, iar a agentului constatator întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2), (3) Cod contravențional, a dispus examinarea contestației în lipsă.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului în raport cu probele prezentate, instanța reține următoarele.

Reieșind din prevederile art. 395 alin. (2) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, iar potrivit art. 448 Cod contravenţional: „*Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).”*

Dat fiind faptul că **Balan Igor** are calitatea de contravenient în cauza dedusă judecății, din materialele cauzei rezultă că a primit copia procesului – verbal cu privire la contravenție la data de 17 aprilie 2025 și a depus contestația la data de 24 aprilie 2025, instanța conchide că **Balan Igor** dispune de calitate procesuală corespunzătoare și s-a încadrat în termenul de 15 zile stabilit de norma art. 448 Cod contravențional pentru depunerea contestației.

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional: ”*Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante*”.

În special, norma juridică de la art. 447[1] alin. (1) – (3) Cod contravențional al RM, care stabilește reguli de procedură privind examinarea cauzei de către autoritatea competentă, statuează expres că: ”*Examinarea cauzelor contravenționale de către agentul constatator, autoritățile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d), după caz, se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua. (2) După examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei (...) (3) Decizia trebuie să conțină: 1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei; 2) denumirea autorității (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei; 3) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; 4) expunerea circumstanțelor stabilite în cadrul examinării cauzei; 5) norma contravențională care încadrează fapta persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional; 6) soluția asupra cauzei, care poate fi: a) încetarea procesului contravențional; b) stabilirea vinovăției persoanei privind săvîrşirea*

contravenției imputate şi, după caz, aplicarea sancțiunii contravenționale; 7) soluția referitoare la obiectele şi la documentele ridicate (corpurile delicte); 8) în cazul sancționării, mențiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale; 9) mențiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art. 448".

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravenţional: „*Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*".

Art. 6 CEDO îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19- 20, pct. 59 şi 61*). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [*Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*].

Din interpretarea art. 6 CEDO, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un procesechitabilşiacestapresupuneobligaţiuneainstanţeijudecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Astfel, verificând temeinicia contestației depuse prin prisma argumentelor invocate de contestatar, raportate la prevederile cadrului juridic material și procesual relevant, instanța de judecată a constatat că, potrivit procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI*****, întocmit pe numele lui **Balan Igor** la data de 17 aprilie 2025, în urma examinării cauzei contravenționale, agentul constatator a stabilit că: *în perioada anului 2024, Balan Igor a primit și acceptat mijloace financiare prin intermediul aplicației PSB, cu scopul de aşi exercita dreptul la vot pentru un candidat, sau de a nu-și exercita dreptul la vot, la alegerile Prezidențiale și a Referendumului constituțional din toamna anului 2024.*

Prin decizia din 17 aprilie 2025, **Balan Igor** a fost sancționat în baza art. 47^1 alin. (1) CC, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Organul de constatare a încadrat acțiunile lui **Balan Igor** în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Pornind de la învinuirea adusă lui **Balan Igor** instanța stabilește că aceasta nu este clară și precisă, or, din învinuirea adusă acestuia rezultă că a comis fapta incriminată **pe parcursul anului 2024**.

Or, perioada incertă poate fi interpretativă atît în favoarea acuzării cît și în favoarea apărării.

Deci, revenind la perioada incertă expusă de către organul de constatare în prezenta cauză, acesta urma să concretizeze perioada, avînd în vedere realizarea acțiunilor de către organul de constatare.

Mai mult ca atît, din informația prezentată de către agentul constatator se întrevede că, presupus mesaj la numărul de telefon *****a parvenit de la aplicația PSB la data de 17.09.2024, ora 19:06 /f.d.53-54/.

Mesajul respectiv arată că doar a fost unul de intrare, dar nu că prin acesta a *pretins, acceptat sau primit* mijloace financiare pentru ași *exercita dreptul la vot pentru un candidat,* așa cum i se incriminează.

Totodată, **referendumul republican constituțional în Republica Moldova** a avut loc **20 octombrie 2024, adică pînă la data de** 17 septembrie 2024.

Ca urmare, nu prezintă neclaritate învinuirea incriminată lui **Balan Igor** și anume *a primit și acceptat mijloace financiare prin intermediul aplicației PSB, cu scopul de ași exercita dreptul la vot pentru un candidat, sau* că a exercitat sau nu exercitat dreptul la vot în favoarea unei anumit candidat *la alegerile Prezidențiale și a Referendumului constituțional din toamna anului 2024.*

Aceste imprecizii nu pot în nici un mod să fie înlăturate de către instanța de judecată, devreme ce sarcina probațiunii este pusă în seama organului de constatare.

Instanța notează, că în art.6 paragraf 3, lit.a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului se prevede în mod expres dreptul acuzatului „să fie informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege, și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa. Aceste dispoziții ale Convenției trebuie să fie apreciate în lumina „dreptului general la un proces echitabil garantat în art.6 paragraf 1". Prin noțiunea de *informare*, Convenția Europeană a Drepturilor Omului a statuat, că aceasta nu semnifică altceva decît aducerea la cunoștință acuzatului a faptelor materiale ce i se reproșează și a calificării juridice ce li se dau, această informare trebuie să fie detaliată (cauza Vaudelle contra Franței, 30 ianuarie 2001).

În jurisprudența sa, Curtea a statuat, că respectarea dispozițiilor art.6 paragraf 3, lit.a) din Convenție trebuie apreciată în lumina dreptului general la un proces echitabil (garantat de art.6 paragraf 1 al Convenției) făcîndu-se sublinierea că în materia penală, *o informare precisă și completă cu privire la faptele care sunt reproșate acuzatului și a calificării lor juridice reprezintă o condiție esențială a unui proces echitabil* și că există o legătură evidentă între dispozițiile art.6 paragraf 3, lit.a) și cele ale art.6 paragraf 3, lit.b) din Convenție, în sensul, că dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauzele acuzației trebuie privit în lumina dreptului de a-și pregăti apărarea.

La caz, acuzația în această parte de învinuire este una incompletă, incertă în ceia ce privește timpul în care a fost comisă fapta pretinsei contravenții, iar acuzațiile sunt generalizate și nu exprimă care au fost acțiunile concrete săvîrșite de făptuitorul **Balan Igor**.

În conformitate cu art. 2 din Codul contravențional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Corespunzător art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 alin. (1) din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie.

Cu referire la probatoriu penal poate fi definit în cîteva moduri, care nu se exclud reciproc, dar pot avea importanță individuală:

- Probatoriul este un proces de stabilire a adevărului;
- Probatoriul este un proces de invocare de către părți a anumitor teze în susținerea poziției lor;
- Probatoriul, ca și întreg procesul penal, reprezintă un sistem de raporturi juridice ai căror subiecți participă ca deținători de anumite drepturi și obligații.

Ca urmare, din probele prezentate de către acuzare și cercetate în ședința de judecată instanța stabilește că vinovăția incriminată lui **Balan Igor** nu și-a găsit confirmarea.

Cît privește Raportul de Analiză Informațional-Criminală anexat la f.d.19-32, instanța relevă că nu demonstrează vinovăția lui **Balan Igor** în comiterea *primirii şi acceptării de mijloace financiare prin intermediul aplicației PSB, cu scopul de aşi exercita dreptul la vot pentru un candidat, sau de a nu-și exercita dreptul la vot, la alegerile Prezidențiale şi a Referendumului constituțional din toamna anului 2024.*

Or, acesta este efectuat în cauza penală nr. *****și conține încheierile şi mandatele judecătorești prin care sau autorizat măsurile speciale de investigație.

În conformitate cu art. 425 alin. (7) din Codul contravențional, procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

Articolul 314 din Codul de procedură penală, reglementează nemijlocirea, oralitatea şi contradictorialitatea judecării cauzei, instanţă de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părţi sau administrate la cererea acestora.

Prin urmare, instanţa de judecată, la judecarea cauzei, creează părţii acuzării condiţiile necesare pentru cercetarea multilaterală şi în deplină măsură a circumstanţelor cauzei.

În procesul judecării cauzei nu au fost prezentate instanţei probe suficiente pentru a demonstra în mod cert sub orice dubiu vinovăţia lui **Balan Igor** în contravenția incriminată.

În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în carenu există faptul contravenţiei.

Potrivit art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Drept consecinţă, instanţa concluzionează, că urmează a fi admisă contestația și încetat procesul contravențional în privința lui **Balan Igor** din lipsa faptei contravenționale, având la bază lipsa probelor pertinente, utile și concludente, care ar confirma cu certitudine existența faptei, de care este învinuit.

În acest aspect, de asemenea, necesară este și referința ce vizează că principiul prezumţiei nevinovăţiei se conţine în art. 11 al Declaraţiei Universale a Drepturilor Omului (1948); art. 6 § 2 al Convenţiei Europene de apărare a Drepturilor Omului (1950); Art. 14.2 al Pactului internaţional asupra drepturilor civile şi politice (1966), reglementări conţinute şi în legislaţia internă a Republicii Moldova - Constituţia Republicii Moldova în art. 21 care prevede că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cazul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Totodată, instanța menţionează că CEDO statuează în cauza Constantin Florea împotriva României (Cererea nr. 21534/05, 19 iunie 2012) că prezumţia de nevinovăţie consacrată la art. 6 § 2 face parte din elementele noţiunii de proces echitabil în materie penală, prevăzut la paragraful 1 (Deweer împotriva Belgiei, 27 februarie 1980, pct. 56, seria A nr. 35) şi trebuie interpretată având în vedere jurisprudenţa Curţii în domeniu. Curtea a examinat deja cereri din punct de vedere al celor două paragrafe coroborate (Bernard împotriva Franţei, 23 aprilie 1998, pct. 37, Culegere de hotărâri şi decizii 1998- II, şi Janosevic împotriva Suediei, nr.34619/97, pct. 96, CEDO 2002-VII) şi a hotărât că art. 6 § 2 reglementa întreaga procedură, indiferent de rezultatul procesului şi inclusiv în cazul în care acestea au fost oprite ca urmare a intervenţiei prescripţiei (Minelli împotriva Elveţiei, 25 martie 1983, pct. 25 şi urm., seria A nr. 62, şi Didu). Ignorarea jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului şi încălcarea prevederilor art. 24 şi art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În speță instanța mai menționează că, prin **Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare la 15.08.2024,** a fost introdus articolul 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pe cînd învinuirea adusă lui **Balan Igor** este abstractă și anume că a comis presupusa faptă în perioada anului 2024 fără a fi delimitată data și anume pînă la 15 august 2024 data apariției normei sau după.

Or, potrivit art. 3 alin. (1) din Codul contravențional, caracterul contravenţional al faptei şisancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

În circumstanţele expuse, instanța concluzionează asupra admiterii contestației și încetarea procesului contravențional în privința lui **Balan Igor** din lipsa faptei contravenționale.

În conformitate cu prevederile art. 395, 441alin. (1) lit. a), art. 461 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestația înaintată de **Balan Igor**.

Se încetează procesul contravențional intentat în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie seria și nr. MAI***** întocmit de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Hîncești, Gîrneț Marin în baza art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, prin care **Balan Igor** prin decizia din 17 aprilie 2025, a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale–din lipsa faptei contravenționale.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) CC, prin intermediul Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător /semnătură/ Valentina SURUCEANU

Copia corespunde originalului, judecător: